

Терехов О.С.
*Магістр 2 курс спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
te_re_x@ukr.net*

НАПРЯМИ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Досліджено рівень довіри до банківської системи взагалі, а також визначення напрямів та можливостей підвищення рівня довіри до вітчизняного банківського сектору зокрема.

Ключові слова: банківська довіра, банківська система, банківські відносини.

Загострення конкуренції на галузевому ринку банківських продуктів та послуг, поява на цьому ринку нових банківських продуктів і нових конкурентів (як в регіональному масштабі, так і в національному), поступове насичення ринку – все це призвело до його зрілості та, наразі, вимагає від банків сучасного підходу до відновлення довіри споживачів до банківської системи. Ключовою передумовою виникнення взаємодії між банком та клієнтом є довіра споживачів, яка формується через позитивне сприйняття його банківських продуктів.

Серед наукових досліджень проблеми поведінки споживачів банківських продуктів, в тому числі й зміцнення їх довіри до банківської системи, найбільш вагомими є доробки таких авторів: М. Савлука [1], О. Барановського [2], К. Іоненко [3] та ін. Проте дослідженню напрямків впливу на рівень довіри до банківської системи як таких, що зможуть сприяти не тільки її підвищенню, але й відновленню, на нашу думку, приділяється не достатньо уваги.

Проаналізувавши дослідження провідних науковців стосовно визначення сутності довіри, можна стверджувати наступне:

- довіра є основною передумовою будь-якої фінансової операції, а отже, банківська система базується на довірі;

- довіра до банківської установи є двосторонньою рівністю (клієнти повинні довіряти банку, але й банк повинен довіряти клієнту).

Банківська система базується на довірі. Це не викликає жодних сумнівів, адже функціонування цієї системи, як і будь-якої економічної (і не тільки) системи базується на певних відносинах (між Національним банком, банками другого рівня, населенням тощо), а відносини, так чи інакше, повинні будуватися і будуються на взаємній довірі.

Таким чином, вже варто казати не просто про поняття довіри як чогось абстрактного, але про довірчі економічні відносини, які, безпосередньо, і формують саме поняття довіри. Це поняття, на думку М. Савлука [1], має ґрунтуватися на принципах добросовісності, взаємної зацікавленості, вигоди, надійності, домовленостей та гарантій їх виконання.

Проте, банківські відносини набагато складніші за будь-які інші відносини між суб'єктами нашого суспільства (політичних та ін.), вони базуються на трьох стовпах – трьох суб'єктів цих відносин (кожний зі своїми не простими інтересами, уявленнями, мораллю): кредитори, банки, й ті, хто взяв гроші кредиторів у банків та використовує їх за своїми потребами [3].

Складність полягає у тому, що інтереси перших і других не співпадають. Клієнти і банкіри не зустрічаються, не бачать один одного в обличчя. Всі їхні відносини складаються через банк, отже й «побудувати» довіру є досить складним завданням. Таким чином, можна стверджувати наступне: не довіра є основою відносин у банківській системі, а відносини взагалі є основою для формування довіри. Все це, в свою чергу, також підтверджує, що довіра до банківської установи є двосторонньою рівністю (клієнти повинні довіряти банку, але й банк повинен довіряти клієнту). За різними оцінками авторитетних соціологічних опитувань, 67 % населення України висловлює недовіру до банків (30,3 % переважно не довіряють, 37 % повністю не довіряють банкам) [2]. Для прикладу, ситуація у Сполучених штатах Америки не є дещо кращою: близько 35 % більше не довіряють банкам, ніж довіряють, та 10 % тих, хто зовсім не довіряє банківській системі країни [2].

У сучасних інформаційних джерелах можна зустріти безліч чинників та критеріїв, зовнішніх та внутрішніх факторів, що визначають рівень довіри до банківської системи. Довіра до банківської системи як до інституту ринкової економіки – визначається, з одного боку, рівнем узагальненої довіри в суспільстві, а з іншого, на нього впливає норма персоніфікованої довіри економічних агентів до конкретних кредитних організацій. В нашому дослідженні ми розглянули деякі твердження, що можуть характеризувати ступінь довіри до банків та банківської системи в цілому. Запорукою для відновлення довіри населення до банківської системи можуть стати:

- 1) стабілізація політичної ситуації в країні;
- 2) розробка владним інститутами господарського законодавства та контролю за його дотриманням;
- 3) підвищення суспільної моралі, культури ділових відносин, створення так званого «Кодексу честі банкіра»;
- 4) тісна взаємодія банківського сектора з населенням, підприємствами та організаціями реального сектора економіки;
- 5) розробка нових інструментів метою яких є зміцнення стійкості фінансової системи тощо [1].

На нашу думку, найбільш впливовим напрямком є стабілізація політичної ситуації в країні, оскільки вся банківська діяльність регламентується законом, то від затверджених законопроектів і нормативів для банків, залежить їх взаємодія з клієнтом. Тому якщо влада буде встановлювати менш жорсткі правила для ведення банківської діяльності, то банки в свою чергу будуть більш лояльними до своїх клієнтів.

Список використаних джерел:

1. Вербицька Л. Кризис довіри: работа над помилками (матеріали круглого столу) / Л. Вербицька // Банкір. - 2010. - № 4 (34). - С. 68 - 70.

2. Рівень довіри громадян до соціальних та державних інститутів. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://infolight.org.ua/charts/riven-doviri-gromadyan-do-socialnih-taderzhavnih-institutiv>.
3. Баришевська І. В. Банківська система України: реалії та перспективи [Електронний ресурс] / І. В. Баришевська, А. В. Камашев // Modern Economics. - 2017. - № 5. - С. 6-12. - Електр. текст. дані. - Режим доступу: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/5-2017/UKR/baryshevska.pdf>.

A. Terekhov. Restoration of ukraine's population trust to the banking system.

Summary

The level of trust in the banking system in general, as well as determination of the directions and possibilities of increasing the level of confidence in the domestic banking sector in particular, is investigated.

Key words: banking confidence, banking system, banking relations.

*Науковий керівник: Баришевська І.В., канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
inessa.83@ukr.net*

Халупенко В.І.

Магістр 2 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Нішкуренко І.А.

Магістр 2 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА АГРАРНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Розкрито сутність та особливості процесів глобалізації, відображено вплив цих процесів на розвиток аграрного сектору економіки України. Визначено проблеми та пріоритетні напрями розвитку аграрного сектору економіки.

Ключові слова: глобалізація, аграрний сектор, стратегія розвитку аграрного сектору економіки України, глобалізаційні процеси.

Аграрний сектор економіки з його системною структурою є одним із секторів що займає вагомим місце у формуванні продовольчої безпеки і експортного потенціалу країни. Сучасний стан вітчизняних аграрних підприємств, характеризуються застарілою і зношеною матеріально-технічною базою, відсутністю інноваційної складової та достатньою інформаційно-аналітичного забезпечення, нестачею фінансових і трудових ресурсів з метою розширення виробничих потужностей, нерозвиненою інфраструктурою що є вагомим щодо неспроможності конкурувати із могутніми іноземними суб'єктами господарювання. Глобалізаційні процеси в аграрному секторі економіки активізують потребу у виявленні адаптаційних підходів до умов глобалізації міжнародної економіки з метою ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств у конкурентному середовищі.

Український аграрний сектор з потенціалом виробництва, що значно перевищує потреби внутрішнього ринку, є ланкою, що з одного боку може стати локомотивом розвитку національної економіки та її ефективною інтеграції в світовий економічний простір, а з іншого – зростання доходів, задіяного в